

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (4 - 8 Mart)**Türkiye**

- Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Şubat'ta beklentilerin üzerinde aylık bazda %4.53 arttı. Yıllık bazda ise TÜFE Ocak'taki %64.86'dan Şubat'ta %67.07'ye yükseldi.
- Çekirdek enflasyon (C endeksi) bir önceki aya göre %3.57 arttı ve yıllık bazda %70.48'den %72.89'a yükseldi. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) bir önceki aya göre %3.74 arttı ve yıllık bazda %44.20'den %47.29'a yükseldi.
- TCMB, sıkı para politikası duruşunu destekleyici ilave sıkılaştırma adımları doğrultusunda, kredi büyümesine dayalı menkul kıymet tesisi kapsamında; TL ticari krediler için %2.5 olan aylık büyüme sınırının %2'ye indirilmesine, ihtiyaç kredilerinde %3 olan aylık büyüme sınırının %2'ye düşürülmesine, taşıt kredilerinde ise %2 sınırının korunmasına karar verildiğini duyurdu.
- TCMB, kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık uygulamasını başlattı. "Geçici" olarak nitelenen uygulamaya göre, bankalar ve finansman kuruluşları niteliği TCMB tarafından belirlenen kredilerde büyüme oranı %2'nin üzerinde gerçekleşirse aşan tutar kadar TL cinsi zorunlu karşılık tesis edecekler.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'nin kredi notunu "B"den "B+"ya yükseltirken, not görünümünü "durağan"dan "pozitif"e çıkardı.

ABD

- Tarım dışı istihdam Şubat'ta 200 bin artış beklentisinin üzerinde 275 bin kişi arttı. Ocak ayı verisi ise 353 bin kişiden 229 bin kişiye revize edildi. İşsizlik oranı beklentilerin üzerinde %3.9'a yükseldi. Ortalama saatlik kazançlar bir önceki yılın aynı ayına göre beklentilerin altında %4.3; aylık bazda beklentilerin altında %0.1 arttı.
- ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell, bu yıl içinde para politikasını gevşetmeye başlamanın muhtemelen uygun olacağını, ekonomik görünümün belirsizliğini koruduğunu ve %2'lik enflasyon hedefine doğru ilerlemenin garanti olmadığını söyledi.

Avrupa

- Euro Bölgesi ekonomisi 2023 yılının son çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre büyümedi. Bölge ekonomisi yıllık bazda ise %0.1 büyüdü.
- Avrupa Merkez Bankası (ECB), Mart ayı toplantısında beklendiği gibi faiz oranlarını değiştirmede. Ana refinansman oranı %4.50; marjinal borç verme imkânı %4.75 ve mevduat faizi %4 seviyesinde bırakıldı. Karar metninde, faiz seviyesinin enflasyonun %2 hedefine ulaşmasına önemli katkı sağlayacağı belirtildi.
- ECB Başkanı Lagarde, şu an bir dezenflasyon sürecinde olduklarını, %2'lik enflasyon hedefine dönme konusunda kararlı olduklarını, faiz oranlarının yeterince uzun süre boyunca bu seviyede kalarak hedefe ulaşılmasını destekleyeceğini belirtti.
- Ekonomi Araştırma Enstitüsü (Ifo), Almanya'nın 2024'e ilişkin büyüme tahminini, zayıf tüketim ve yüksek faiz oranları nedeniyle %0.9'dan %0.2'ye düşürürken, 2025 büyüme beklentisini %1.3'ten %1.5'e yükseltti.

Asya

- Japonya ekonomisi 2023 yılının son çeyreğinde yıllıklandırılmış bazda beklentilerin altında %0.4 büyüdü. Ülke ekonomisi çeyreklik bazda ise beklentilerin altında %0.1 büyüdü.
- Çin'de enflasyon Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre beklentilerin üzerinde %0.7 arttı. ÜFE ise aynı dönemde yıllık bazda %2.7 ile beklentilerin üzerinde geriledi.

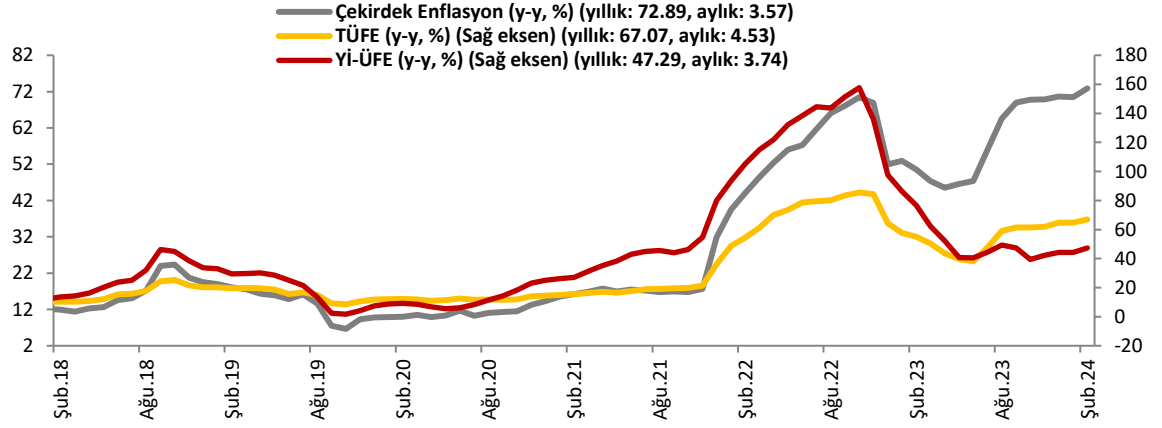
Diğer

- Mısır Merkez Bankası, olağanüstü toplanarak politika faiz oranını 600 baz puan artışla %27.25'e çıkardı. Banka, ülkedeki resmî ve resmî olmayan para birimlerinin eşitlenmesinin "kritik" olduğunu vurgulayarak para biriminin değerinin piyasada belirlenmesine izin verdi.

Ayrıntılar...

Yurt içi

Şubat ayında manşet enflasyon aylık bazda %4.53 arttı, yıllık bazda %64.86'dan %67.07'ye yükseldi. Yi-ÜFE aylık bazda %3.74 arttı, yıllık bazda %44.20'den %47.29'a yükseldi.

Kaynak: TÜİK

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Şubat'ta beklentilerin üzerinde aylık bazda %4.53 (Piyasa beklentisi: %3.98) arttı. Yıllık bazda ise TÜFE Ocak'taki %64.86'dan Şubat'ta %67.07'ye yükseldi. Şubat'ta enflasyondaki yükselişte ana belirleyiciler gıda ve alkolsüz içecekler, ulaştırma ile konut grupları oldu.

Gıda ve enerji gibi kontrol edilemeyen kalemleri içermeyen ve enflasyondaki ana eğilimi gösteren çekirdek enflasyon (C endeksi) Şubat'ta bir önceki aya göre %3.57 arttı ve yıllık bazda Ocak'taki %70.48'den %72.89'a yükseldi. Böylece çekirdek enflasyon 2003 bazlı serinin en yüksek seviyesine çıktı. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yi-ÜFE) Şubat'ta bir önceki aya göre %3.74 arttı ve yıllık bazda Ocak'taki %44.20'den %47.29'a yükseldi. Yi-ÜFE son beş ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşirken, ana sanayi gruplarından enerjide geçen iki ay yaşanan düşüş bu ay sınırlı pozitifte döndü.

Manşet enflasyon için öncül kabul ettiğimiz çekirdek enflasyon ve Yi-ÜFE'nin yıllık bazda hızlı şekilde yükselmesi manşet enflasyonda beklenen yukarı yönlü baskının önümüzdeki aylarda devam edeceğini teyit ediyor. Ayrıca hizmet enflasyonu yavaşlamış olsa da yüksek seyrini koruyor. Hizmet enflasyonu, manşet enflasyon üzerinde bir süre daha yukarı yönlü baskı oluşturacaktır. Bu nedenle TCMB'nin de belirttiği gibi enflasyondaki yükselişin 2024 yılının ilk yarısında da devam etmesi ve Mayıs 2024'te %75 seviyelerine yükseldikten sonra düşmeye başlaması bekleniyor. Öte yandan kurlarda beklenmedik bir hareket olmadığı sürece Temmuz ayından itibaren enflasyonda sert bir düşüş ihtimali bulunuyor.

TCMB ilave sıkılaştırma adımları attı.

Kredi büyümesine dayalı menkul kıymet tesisi kapsamında;

- TL ticari krediler (İhracat, yatırım, tarım ve esnaf kredileri ile kamu kuruluşlarına ve deprem bölgesine yönelik krediler bu sınırlamadan muaf tutulmaya devam edilecek.) için %2.5 olan aylık büyüme sınırının %2'ye indirildi.
- İhtiyaç kredilerinde %3 olan aylık büyüme sınırı %2'ye düşürüldü.

- Taşıt kredilerinde ise %2 sınırı korundu.

Zorunlu karşılık tebliğinde yapılan değişiklikler;

- Bankalar ve finansman kuruluşları niteliği TCMB tarafından belirlenen kredilerde büyüme oranı %2'nin üzerinde gerçekleşirse aşan tutar kadar TL cinsi zorunlu karşılık tesis edecekler.
- Uygulama geçici olarak nitelendirildi.
- Hesaplama tarihi 29 Mart'ta başlayarak gelecek yılın başına kadar devam edecek.
- Zorunlu karşılık tutarı hesaplama tarihinden iki hafta sonra tesis edilecek ve bir yıl boyunca bloke olarak tutulacak.
- Kredi büyüme oranı, TCMB tarafından belirlenen kredi türleri için daha yüksek uygulanabilecek. Ayrıca büyüme oranları zorunlu karşılığa tabi kuruluşların bilanço büyüklüğü, kuruluşların türü veya grubuna göre değişebilecek.

TCMB ayrıca, parasal aktarım mekanizmasının güçlendirilmesine yönelik ilave adımlar üzerinde çalışıldığını belirtti.

Fitch Türkiye'nin kredi notunu ve not görünümünü yükseltti.

Kuruluş	Not	Son Gözden Geçirme Tarihi	Görünüm	Eski Karar
Fitch	B+	8 Mart 2024	Pozitif	B/Durağan
S&P	B	29 Eylül 2023	Durağan	Negatif
Moody's	B3	12 Ocak 2024	Pozitif	Durağan

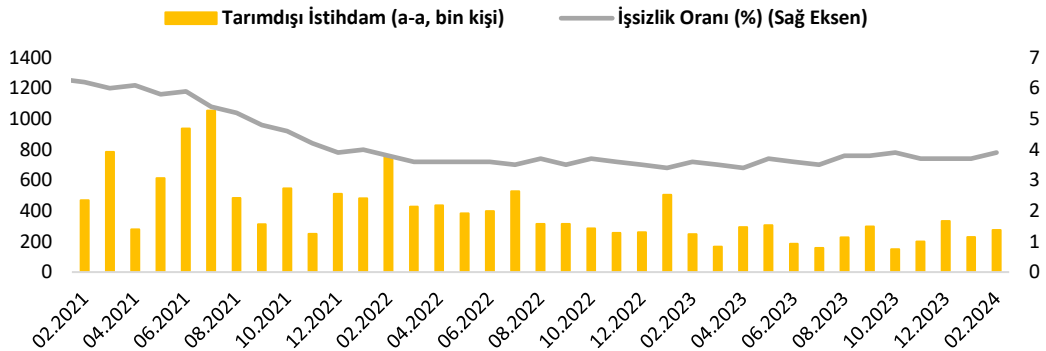
Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'nin kredi notunu "B"den "B+"ya yükseltirken, not görünümünü "durağan"dan "pozitif"e çıkardı.

Notun yükselmesinin Haziran 2023'ten beri uygulanan ve para politikasında önden yüklemeli sıkılaşma da dâhil politikaların etkinliğini, makroekonomik ve dış kırılganlıklardaki azalmayı yansıttığı belirtildi.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "12 yıl sonra gelen bu not artışında, Türkiye'nin uluslararası normlara uyan, kural bazlı ve öngörülebilir politikaları etkili oldu." değerlendirmesinde bulundu.

Yurt dışı

ABD'de tarımdışı istihdam Şubat'ta 275 bin kişi arttı, işsizlik oranı %3.9'a yükseldi.

Kaynak: Reuters

ABD'de tarım dışı istihdam Şubat'ta 200 bin artış beklentisinin üstünde 275 bin kişi arttı. Ocak ayı verisi ise 353 bin kişiden 229 bin kişiye revize edildi. İşsizlik oranı Şubat'ta beklentilerin üzerinde %3.9'a yükseldi.

Verilere göre ortalama saatlik kazançlar bir önceki yılın aynı ayına göre beklentilerin altında %4.3; aylık bazda beklentilerin altında %0.1 arttı.

İşgücüne katılım oranı bir önceki aya göre değişmeyerek %62.5 oldu. İstihdam oranı da bir önceki aya göre 0.1 puan düşüşle %60.1 oldu.

ADP özel sektör istihdam verisi beklentilerin altında 140 bin kişi arttı.

Powell, faiz indirim sinyali verdi.

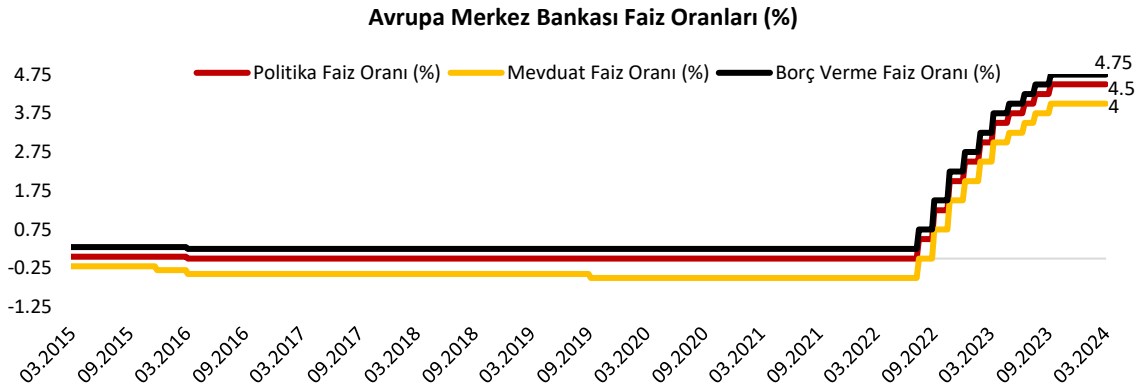
Fed Başkanı Jerome Powell, geçen hafta hem ABD Senatosu'nda hem de ABD Temsilciler Meclisi'nde konuşma yaptı. Powell'ın konuşmasında faiz indirim sinyali öne çıktı.

Powell, ABD Temsilciler Meclisi'ndeki konuşmasında faizleri "bu yılın bir noktasında" düşürmeye başlamanın muhtemelen uygun olacağı, ancak henüz buna hazır olmadıkları mesajlarına yer verdi.

Powell, "Politika faizimizin bu sıkılaştırma döngüsü için muhtemelen zirvede olduğuna inanıyoruz. Eğer ekonomi genel olarak beklendiği gibi gelişirse, bu yılın bir noktasında politika kısıtlamasını geri çevirmeye başlamak muhtemelen uygun olacaktır. Ancak ekonomik görünüm belirsiz ve %2'lik enflasyon hedefimize doğru ilerlemenin devam edeceği garanti değil" ifadelerini kullandı.

Powell, ABD Senatosu Bankacılık Komitesi'nde yaptığı sunumda faiz indirimine başlamak için gereken güveni kazanmaya yakın olduklarını söyledi. Powell, "Enflasyonun sürdürülebilir biçimde %2'lik hedefe ineceği konusunda emin olmak istiyoruz. Bu güven oluştuğunda -ki çok da uzak değiliz- gevşemeye başlamak uygun olacaktır" dedi.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), faiz oranlarını değiştirmede; 2024 için enflasyon ve büyüme tahminlerini düşürdü.

Kaynak: Reuters

Avrupa Merkez Bankası (ECB), Mart ayı toplantısında beklendiği gibi faiz oranlarını değiştirmede. Ana refinansman oranı %4.50; marjinal borç verme imkanı %4.75 ve mevduat faizi %4 seviyesinde bırakıldı.

Karar metninde, faiz seviyesinin enflasyonun %2 hedefine ulaşmasına önemli katkı sağlayacağı belirtildi.

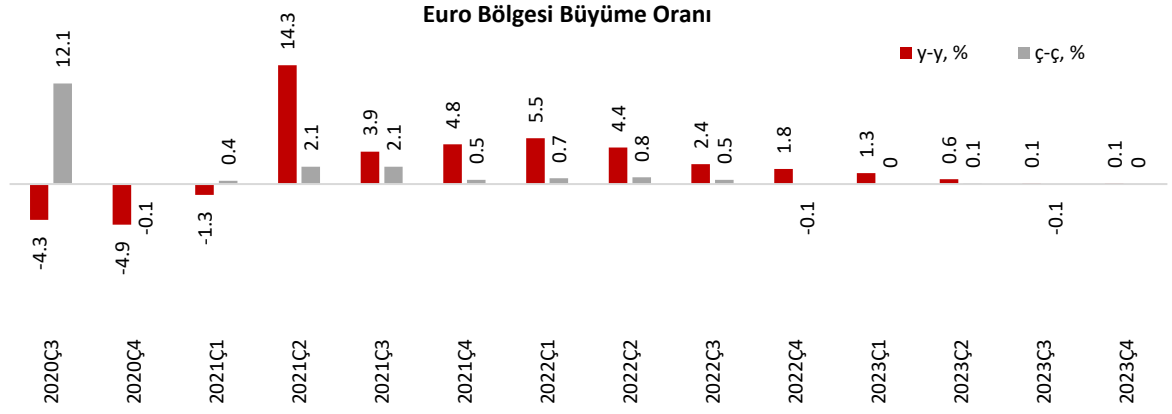
ECB, para politikasında uygun sıkılaştırıcı seviyeyi ve süresini belirlemek için verilere bağlı bir yaklaşım izlemeye devam edeceği vurgusunu yaptı. Banka, Yönetim Konseyi'nin faiz oranı kararlarının, gelen ekonomik ve finansal veriler ışığında enflasyon görünümüne, enflasyonun ana dinamiklerine ve para politikası aktarımının gücüne ilişkin değerlendirmesine dayanacağını ifade etti.

ECB Başkanı Christine Lagarde, son toplantıdan bu yana enflasyonun gerilediğini, çekirdek enflasyona yönelik beklentilerin de aşağı yönlü revize edildiğini ifade etti. Öte yandan Lagarde, ücret kaynaklı baskının devam ettiğini ekledi.

Lagarde, şu an bir dezenflasyon sürecinde olduklarını, %2'lik enflasyon hedefine dönme konusunda kararlı olduklarını, faiz oranlarının yeterince uzun süre boyunca bu seviyede kalarak hedefe ulaşılmasını destekleyeceğini belirtti.

ECB Tahminleri						
	Aralık 2023			Mart 2024		
Yıllık % Değişim	2024	2025	2026	2024	2025	2026
Büyüme Oranı	0.8	1.5	1.5	0.6	1.5	1.6
Enflasyon	2.7	2.1	1.9	2.3	2.0	1.9
Çekirdek Enflasyon	2.7	2.3	2.1	2.6	2.1	2.0

Euro Bölgesi ekonomisi 4.çeyrek büyüme oranı değişmedi.

Euro Bölgesi ekonomisi 2023 yılının son çeyreğinde çeyreklik bazda büyüme kaydetmedi. Bölge ekonomisinin son çeyrek GSYH büyüme oranı yıllık bazda ise %0.1 oldu. İkinci açıklamada öncül verilere göre değişim olmadı.

Bölge ekonomisi ilk çeyrekte yıllık bazda %1.3, ikinci çeyrekte %0.6, üçüncü çeyrekte %0.1 büyümüşü.

Son çeyrekte Almanya yıllık bazda %0.2 küçülürken; İspanya %2, Fransa %0.7 büyüdü. Son çeyrekte Avrupa Birliği'nde en hızlı büyüyen ülke %4.3 ile Malta oldu. İrlanda ise %9.1 ile en sert küçülen ülke oldu.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Mart ayı toplantısında Euro Bölgesi 2024 yılı beklentisini %0.8'den %0.6'ya indirdi.

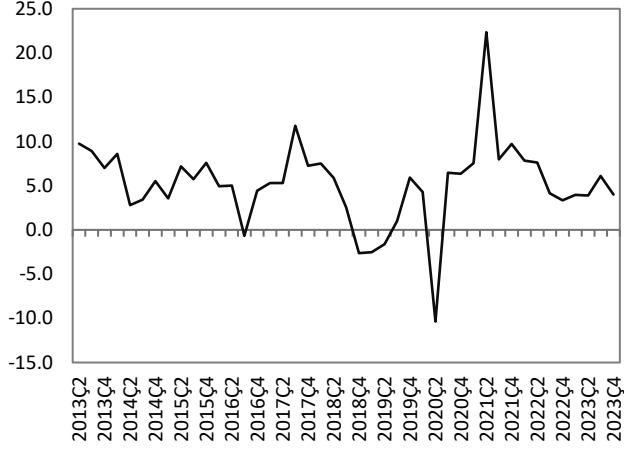
Haftalık Veri Takvimi (11 -15 Mart 2024)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
11.03.2024	Türkiye	İşsizlik Oranı (Ocak)	%8.8	%9.1 (Açıklandı)
	Japonya	GSYH (4.çeyrek, yıllıklandırılmış)	-%3.2	%0.4 (Açıklandı)
12.03.2024	Türkiye	Sanayi Üretim Endeksi (Ocak, y-y)	%1.6	--
		Cari İşlemler Dengesi (Ocak)	-2.1 milyar \$	--
	ABD	TÜFE (Şubat, y-y)	%3.1	%3.1
		Çekirdek TÜFE (Şubat, y-y)	%3.9	%3.7
		Bütçe Dengesi (Şubat)	-22 milyar \$	--
	Almanya	TÜFE (Şubat, y-y)	%2.9	%2.5
	İngiltere	İşsizlik Oranı (Ocak)	%3.8	%3.8
	Japonya	ÜFE (Şubat, y-y)	%0.2	%0.5
13.03.2024	Euro Bölgesi	Sanayi Üretim Endeksi (Ocak, y-y)	%1.2	-%2.8
	İngiltere	GSYH (Ocak, 3a-3a)	-%0.3	-%0.1
		Dış Ticaret Dengesi (Ocak)	-2.6 milyar £	--
		Sanayi Üretim Endeksi (Ocak, y-y)	%0.6	%0.7
14.03.2024	Türkiye	Konut Satışları (Şubat, y-y)	%25.1	--
	ABD	ÜFE (Şubat, a-a)	%0.3	%0.3
		Perakende Satışlar (Şubat, a-a)	-%0.8	%0.7
		Haftalık İşsizlik Maaş Başvuruları	217 bin kişi	218 bin kişi
	Almanya	Cari İşlemler Dengesi (Ocak)	31.4 milyar €	--
15.03.2024	Türkiye	TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi	--	--
		Merkezî Yönetim Bütçe Dengesi (Şubat)	-150.7 milyar ₺	--
	ABD	New York Fed İmalat Endeksi (Mart)	-2.4	-7.5
		Sanayi Üretim Endeksi (Şubat, y-y)	%0	--
		Michigan Üniversitesi Tüketici Güven Endeksi (Mart, öncül)	76.9	76.6
	Fransa	TÜFE (Şubat, y-y)	%3.1	%2.9
	İtalya	TÜFE (Şubat, y-y)	%0.8	%0.8
	Perakende Satışlar (Ocak, a-a)	-%0.1	--	
		Dış Ticaret Dengesi (Ocak)	5.6 milyar €	--

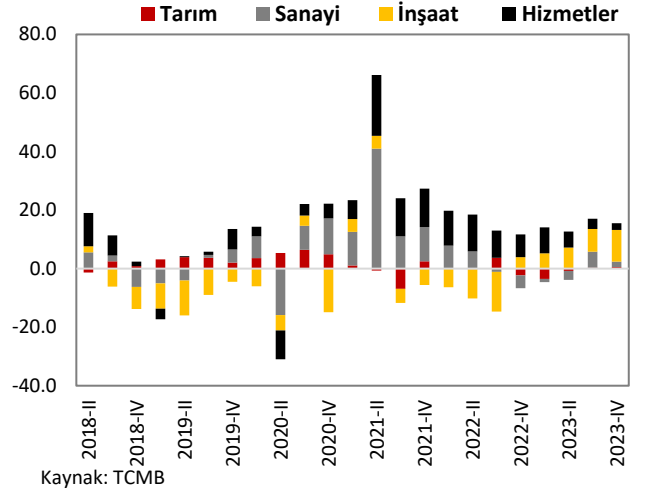
TÜRKİYE

Türkiye Büyüme Oranı

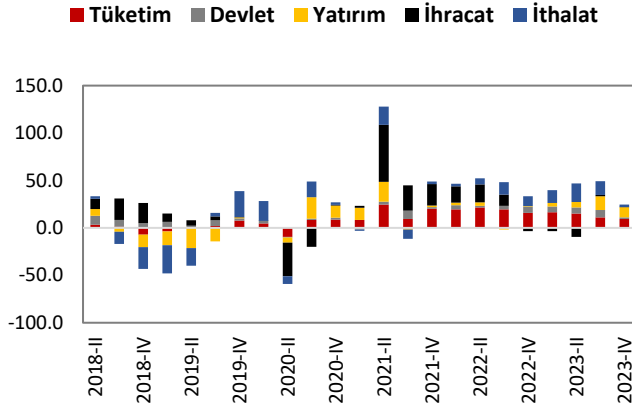
Reel GSYH (y-y, %)

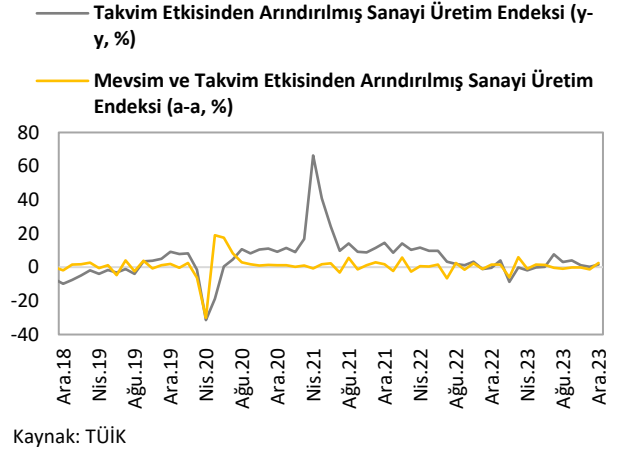
Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

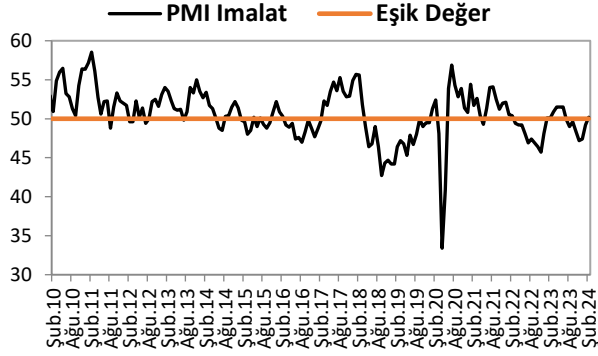
Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

Sanayi Üretim Endeksi

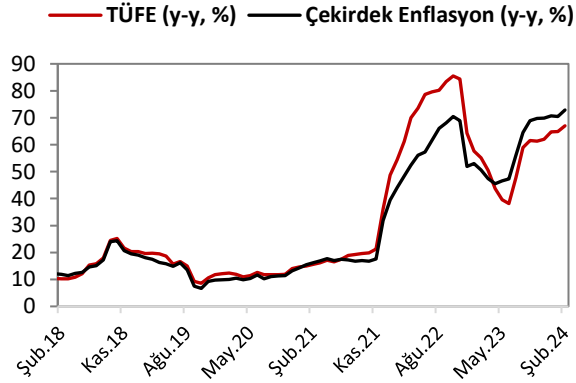

İmalat PMI

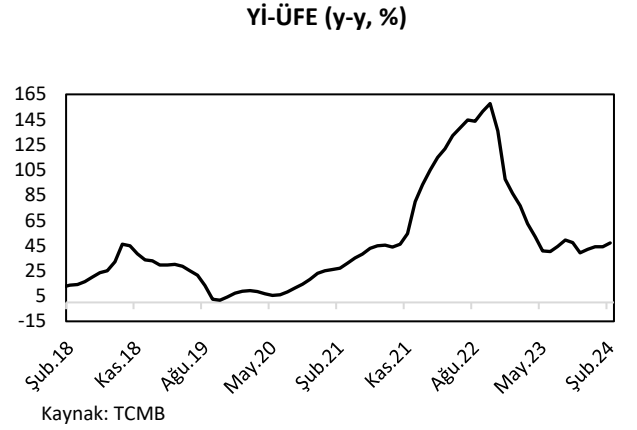

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

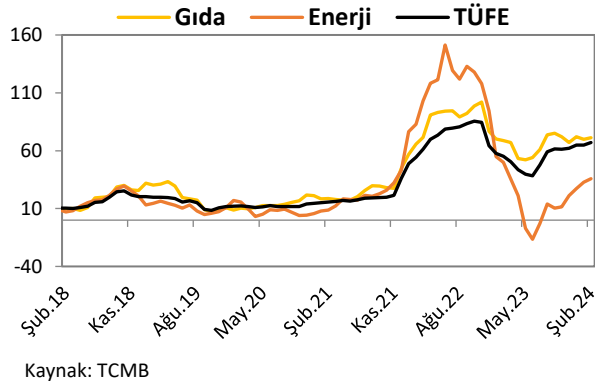
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

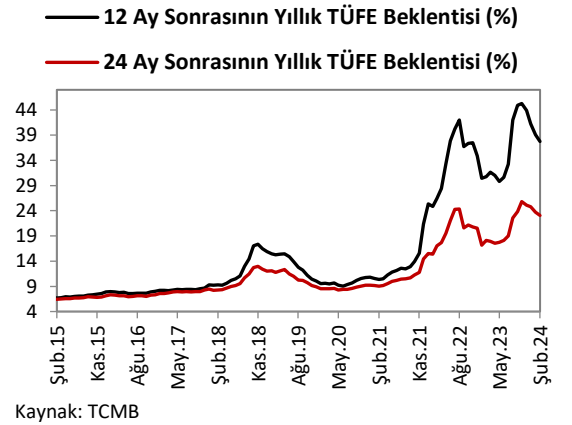
Yİ-ÜFE

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

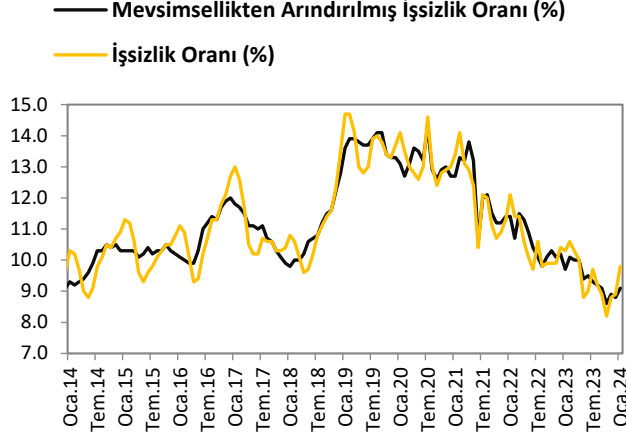

Enflasyon Beklentileri

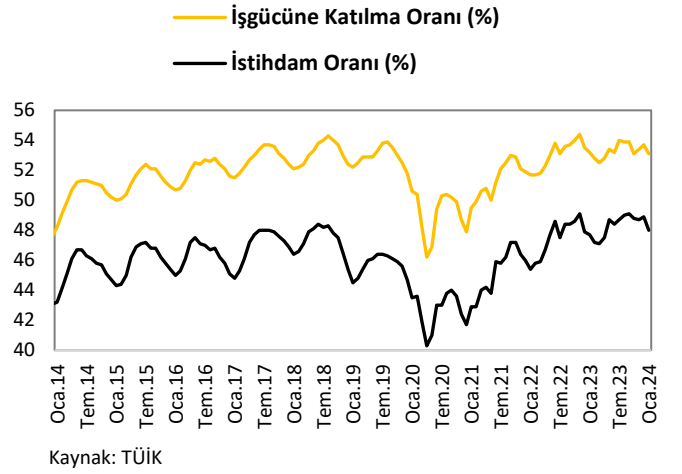

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

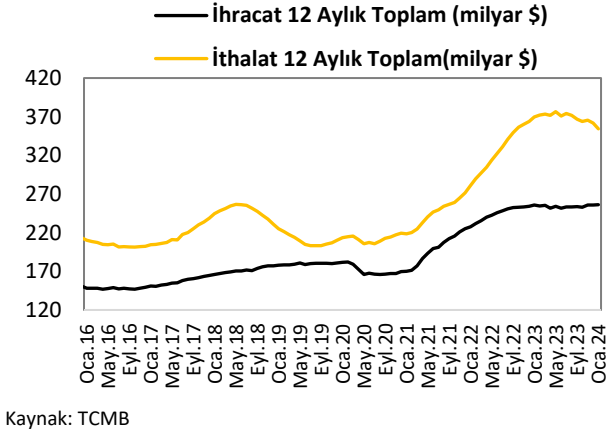

İşgücüne Katılım Oranı

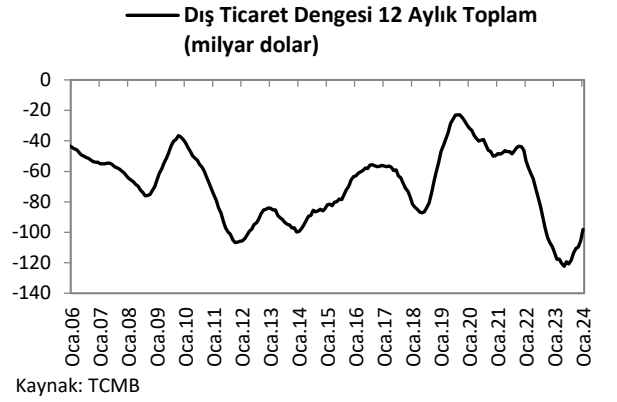

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

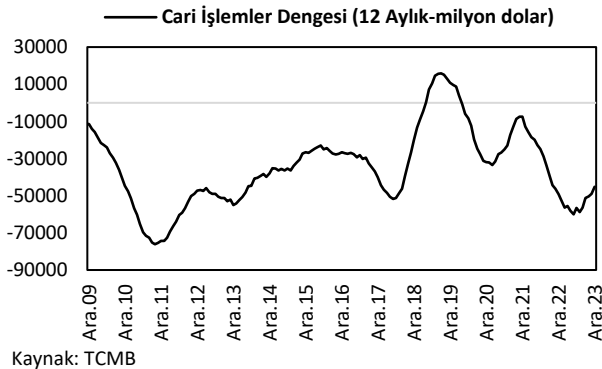
İthalat-İhracat

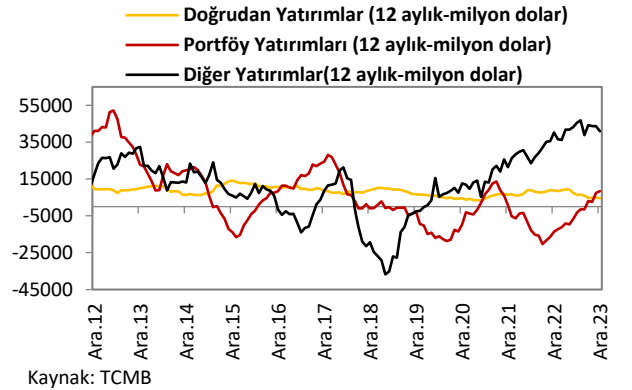
Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

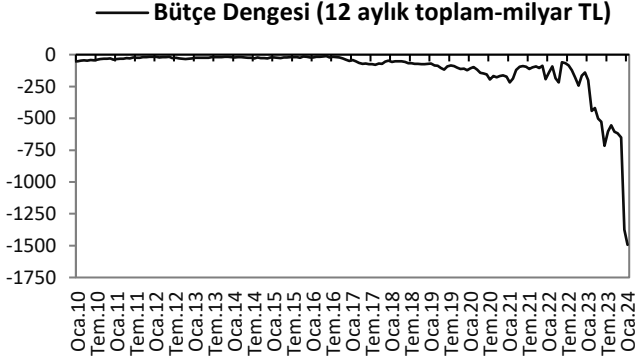

Sermaye ve Finans Hesabı

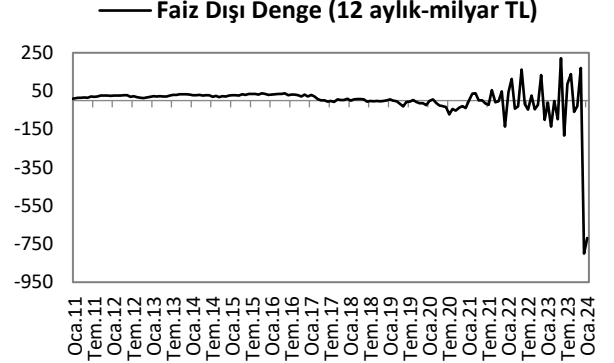

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

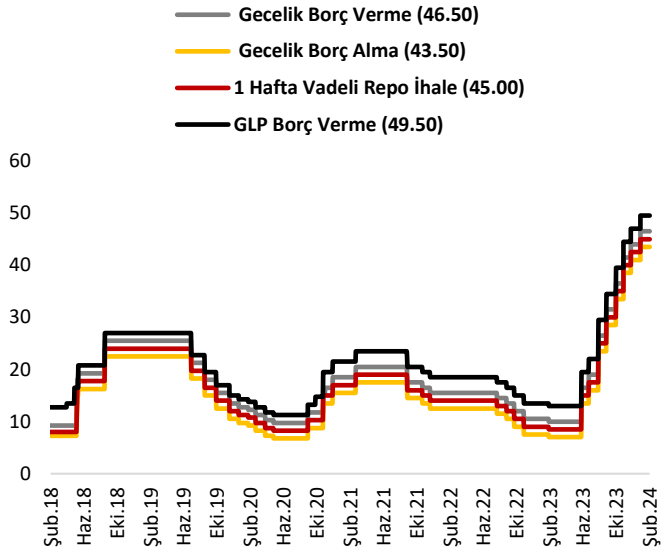
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2021	7,248,789	11.0	12.0	17.5	76.6
2022	15,006,574	5.6	10.5	5.7	77.1
2023	26,276,307	4.5	9.1 (Ocak 2024)	1.57 (Aralık 2023)	76.2 (Ocak 2024)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2022	64.27	51.93	97.72		
2023	64.77	70.64	44.22		
2024 (Şubat)	67.07	72.89	47.29		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2022	3,131,103	8,218,173	8,448,655	313,343	82,904
2023	4,757,514	13,615,988	14,018,354	408,898	92,829
Son Yayınlanan (01.03.2024)	5103,221	13,935,526	14,536,576	438,033	80,511
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2022	7.50	10.50	9.00		
2023	41.00	44.00	42.50		
Son Yayınlanan (11.03.2024)	43.50	46.50	45.00		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2021	-7.2	271.4	225.2	-46.2	
2022	-48.7	363.7	254.2	-109.5	
Son Yayınlanan	-2.1 (Aralık 2023)	26.3 (Ocak 2024)	20.0 (Ocak 2024)	-6.2 (Ocak 2024)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2021	1,321.2	1,426.6	1,489.2		
2022	1,905.3	2,128.9	2,523.1		
Son Yayınlanan	3,366.5 (Ocak 2024)	3,598.7 (Ocak 2024)	5,026.9 (2023-III)		
Kamu Maliyesi (Milyon TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2022 (Ocak)	146.0	176.0	30.0	44.3	
2023 (Ocak)	321.3	289.1	-32.2	-10.9	
2024 (Ocak)	768.0	617.2	-150.7	-29.6	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	5.2 (2023)	30.5 (2023-III)	-4.1 (2023)		